

Izkušnja drugega me bogati

Projekt Erasmus+

Željni novih, svežih idej, ki bi jih lahko uporabili pri pouku in vzgoji mladih, smo s pomočjo Inštituta za raziskovanje in evalvacijo šolstva zasnovali prvi Erasmus+ projekt *Izkušnja drugega me bogati*. S sedmimi sodelavkami smo se iskreno razveselile odobrenega projekta in izobraževanj v tujini.

Priprave so stekle in kmalu smo tako profesorji kot vzgojitelji v e-poštni nabiralnik prejemali utrinke z izobraževanj v Italiji, Veliki Britaniji, na Finskem, Švedskem. Iz njih je bilo razbrati navdušenje nad videnim in slišanim ter nad samo izkušnjo mreženja s kolegi iz številnih držav. Seveda pa so učinke take osvežitve začutili predvsem dijaki, kajti novi pristopi so popestrili vsakodnevno prakso.

Mobilnost šolskega osebja (KA101) se je izkazala za dragoceno pri dopolnjevanju znanja, spretnosti in izkušenj pedagoških delavcev naše ustanove in prepričana sem, da nas je opogumila k snovanju projektov Erasmus+ tudi v prihodnje.

Kaj so udeležence zapisale o svojem izobraževanju v okviru tega projekta, lahko preberete na naslednjih straneh.

Obvladovanje konfliktov, čustvena inteligenca in preprečevanje ustrahovanja

Firenze, Italija • 9.–14. 7. 2018 • Klara Pavlinič

Erasmuska se uči

Ne glede na to, kako se upiramo tej ideji, so čustva povsod okoli (in v) nas. Bolj kot se jim upiramo, več težav prinašajo; bolj kot se jih zavedamo in jih razumemo, lažje si z njimi pomagamo k bolj kakovostnemu življenju. Psihoedukacija je za pedagoge pomembna vsaj z dveh vidikov: tako lažje razumemo svoje učence in lahko izbiramo boljše strategije dela, pa tudi sebe in svoje odzive razumemo bolje. Vedno znova se izkaže, da je dobro razumevanje čustvenih odzivov (in njihovega ozadja) pomembno tudi pri

obvladovanju konfliktov. Visoka čustvena inteligenca je namreč po mnogih raziskavah večje zagotovilo za uspeh v življenju kot pa tako opevani IQ. Zakaj se ji potemtakem ne bi nekoliko bolj posvetili?

Erasmuska se druži

Težko bi v en odstavek ujela vse nitke odnosov, ki so se med nami splele v firenškem tednu. Ko gledam fotografije zadnjega dne in nas opazujem vse objokane, kako si izmenjujemo naslove in se drug drugemu zahvaljujemo za čudovito izkušnjo, se sprašujem predvsem, ali je našemu čustvenemu slovesu

botrovalo dejstvo, da smo bile v skupini skoraj same ženske, ali pa morda to, da smo cel teden razpredali o čustvih. Kdo bi vedel. Morda pa smo bili pač preprosto tako sijajna skupina, da se solzam ob slovesu ni dalo izogniti. Vsekakor sem hvaležna za vse strokovne pogovore med predavanji, za deljenje izkušenj (dragoceno je videti, kako se z enakimi pedagoškimi izzivi spopadajo na Poljskem, v Španiji, v Avstriji, na Reunionu ...), za večerne klepete dolgo v noč (ki občasno niso imeli več pravnobene povezave s pedagoškim svetom, pa zato niso bili nič

manj zanimivi), za skupno raziskovanje Firenc, kulinarčne užitke in občasne napade smeha (ki so bili sem ter tja povezani tudi z jezikovnimi preprekami).

Obrazi na naši skupinski fotografiji imajo za sabo zgodbo; niso le pedagogi z drugega konca sveta, ampak so ljudje, ki so me obogatili in se me dotaknili.

Erasmuska potuje

Ob pakiranju svojega firenškega kovčka sem se z Googlom malce posvetovala o vremenu, ki me čaka v Toskani, spakirala nekaj primernih oblačil, potem pa se mi je že skoraj mudilo ujeti avtobus. Nočna vožnja do Firenc, nečloveško zgodnji pohod po mestu do hotela, nato pa samo še pristna firenška izkušnja. V tednu dni sem imela dovolj časa, da sem ob popoldnevih pretaknila vse ulice starega mesta, pojedla kar precej sladoleda ob reki Arno, se več kot enkrat sprehodila čez Ponte Vecchio, obiskala Michelangelovega Davida na drugi strani reke, se omamljala z vonjem v parku

vrtnic, občudovala katedralo Santa Maria del Fiore (in še precej drugih cerkva), se pretvarjala, da stanujem v palači Medičejcev ... Izkoristila sem tudi ponujeno možnost univerze in se kar dvakrat z lokalnimi vodniki sprehodila po mestu. Prvič smo raziskovali »Firence, ki jih več ni« – vodička nam je pričarala mesto, kakršno je bilo pred kakšnimi 2000 leti. Na drugem raziskovanju pa smo se dodobra posvetili Medičejcem in njihovi burni zgodovini, ki prepreda Firence po dolgem in počez.

Ob zaključku izobraževanja nas je čakalo še celodnevno pohajkovanje po Toskani: obiskali smo San Gimignano, Monteriggioni, Chianti in Sieno – več kot dovolj lepote za en dan, sploh ob pripekajočem julijskem soncu! Toskana res ne razočara.

Erasmuska ob zaključku zapiše še ...

Izkušnja, ki bi jo brez oklevanja ponovila še enkrat. Premalokrat stopimo izven svojih okvirjev, premalokrat svojo izkušnjo

podelimo z drugimi in premalokrat odpremo ušesa (in srce) za zgodbe drugih ljudi. Pa vendar lahko svojo vrednost prepoznamo šele, ko se postavimo ob bok drugim. Rečem lahko, da me je izkušnja Erasmosa obogatila na mnogo področjih: s strokovne plati sem okrepila svoje znanje in ga nadgradila, spoznala kup novih metod dela, užila sem lepoto čudovitih Firenc, spoznala odlične ljudi ... Prav zares se že vnaprej veselim naslednjega Erasmosovega izziva!

Inovativni pristopi k poučevanju

Helsinki, Finska • 6.–10. 8. 2018 • Jana Jemec

Erasmuska se uči

Frontalno učenje je metoda preteklosti oz. samo še dopolnilo skupinskemu delu. Inovativni pristopi vključujejo učenje večšin 21. stoletja z uporabo vseh čutov. Učence je treba učiti kritičnega in kreativnega razmišljanja, zato moramo k pouku pristopiti na manj klasičen način. Pristopi, kot so problemsko učenje, učenje s pomočjo asociacij, učenje s pomočjo drugih učencev, učenje s pomočjo sovrstniškega ocenjevanja, na nalogo obrnjeno učenje, učenje z raziskovanjem in učenje s pomočjo metakognicije, so učinkoviti zato, ker se učenci

učijo neposredno iz izkušenj. Tehnologija, ki se ji pogosto izogibamo, pa lahko uro naredi precej bolj dinamično in nam je v pomoč, če jo znamo pravilno uporabiti.

Erasmuska se druží

Naša skupina je bila resnično mednarodna. Glavna predavateljica je prihajala iz Indije, njen pomočnik je bil s Češke, ostali udeleženci pa so prihajali iz Anglije, Nemčije, Italije, Španije, Bolgarije, Poljske, Madžarske, Hrvaške, Portugalske, Reuniona. Povezovali smo se tako med izobraževanjem kot v prostem času – skupaj smo spoznavali kulinariko Fincev, sproščeno pohajkovali po mestu in poklepali ob večerih. Vsi ti novi obrazi so mi ne samo postali domači, ampak so mi tudi razširili obzorje s svojimi izkušnjami in zabavnimi zgodbami.

Erasmuska potuje

Potovanje na sever. Prvič sem poletela v Skandinavijo. In očitno sem imela srečo, kajti v njihovi jeseni sem se še vedno lahko sprehajala v kratkih rokavih in hlačah. Finska mi je pokazala drugačno arhitekturo, s pomočjo vodičke, ki nas je vodila po mestu, pa sem lahko ponovila bližnjo zgodovino. Zanimivo je bilo tudi učenje dveh jezikov hkrati. Večina napisov je namreč v finščini in švedščini. Proste trenutke sem izkoristila tudi za to, da sem z drugimi udeleženci obiskala bližnji otoček in si ogledala razstavo barvik. Lahko bi rekla, da so mi Helsinki v petih dneh prirasli k srcu.

Erasmuska ob zaključku zapiše še ...

Zaključim z mislijo, da je Erasmus izobraževanje vedno dobra ideja. Dnevi v Helsinkih so tekli prehitro in ob koncu tedna mi je bilo kar malo žal, da sem se morala odpraviti nazaj proti domu. Sem pa to severno državo zapustila precej lažje, saj sem vedela, da ljudi, ki sem jih spoznala, in večšin, ki sem se jih naučila, še dolgo ne bom pozabila.

Poglobljen tečaj za učitelje angleščine

Edinburg, Velika Britanija • 20.–27. 10. 2018 • Barbara Novak

Erasmuska se uči

Kako motivirati dijake? Kateri pristopi so učinkoviti za nadgrajevanje besedišča? Kako redno ocenjevati pisne sestavke, ne da bi pri tem izgorili? To je bilo nekaj vprašanj, ki so vodila vsebino našega seminarja za učitelje angleščine v slikovitem škotskem mestu Edinburg. Seminar je bil obogaten z izmenjavo dobrih praks – vsak učitelj je predstavil svojo najljubšo aktivnost. Na koncu je bil seznam novih idej kar dolg, po mojem mnenju pa je bila najbolj duhovita predstavitel Martin iz Nemčije, ki je našla »kazen« za dijake, ki pri pouku angleščine preveč radi uporabljajo nemščino.

Erasmuska se druži

Po pouku smo imeli možnost dokazovanja svojih nepedagoških veščin. Hitro smo opazili, kdo med nami obvlada orientacijo, kdo ve veliko o kiltih in kašmirju ter kdo je najboljši v igri skittles (kegljanju podoben šport). Bolj pohodniško navdušeni smo se povzpeli na izumrli vulkan vzhodno od mesta, Arthur's Seat – vzpon sicer ni bil ravno naporen, zagotovo pa močan veter na vrhu ni dopuščal dostojne fotografije.

Erasmuska potuje

Ker je Škotska znana po svojih gradovih, je bil na programu tudi obisk graščin v regiji East Lothian – in to s »pravim« vitezom. Bilo je tudi dosti časa za raziskovanje mesteca St.

Andrews, ki slovi po najstarejši univerzi na Škotskem, ostankih čudovite katedrale in golfu.

Erasmuska ob zaključku zapiše še ...

Za konec dodajam uporaben slovarček za nekaj škotskih izrazov:

bairn	child
lass	girl
kirk	church
gate	street
bonnie	pretty

Disleksija v šolskem okolju

Škotska, Velika Britanija • 22.–26. 10. 2018 • Špela Potočnik

Erasmuska se uči

Na izobraževanju sem pridobila teoretična znanja o specifični učni težavi – disleksiji. Kje tiči vzrok za nastanek disleksije? Kako jo lahko prepoznamo in na podlagi razumevanja prilagodimo šolski prostor, način poučevanja, pisanja testov in domačih nalog tako, da

spremembe vnašamo v celoten razred in ne izvajamo prilagoditev samo za dislektike? Predavatelj je kot osnovno učno metodo, ki lahko dislektikom zelo pomaga, navajal t. i. KISS – *Keep it super simple*. Vprašanje, ki mi še zdaj odzvanja v mislih, ko se spomnim na Erasmus, pa se glasi: »Zakaj se

obdajamo z ravno površino – zakaj te površine ne upognemo?«

Erasmuska se druží

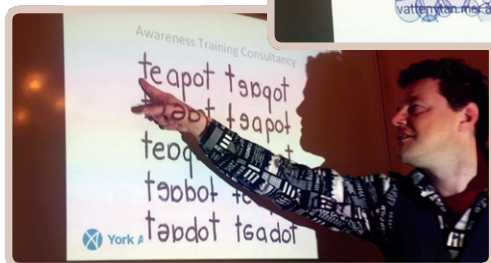
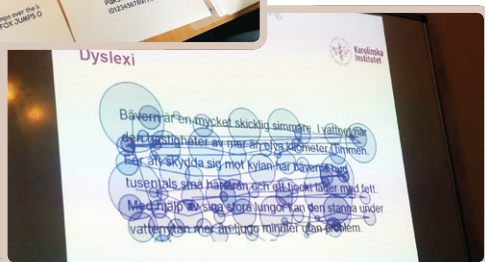
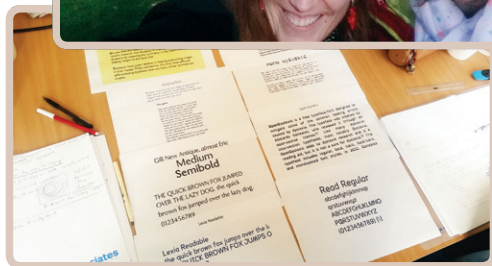
V družbi z Grkinjo, Nemko, dvema Bolgarkama in Italijanko sem pozabila na svoje luknje v znanju angleščine ter se z njimi uspešno posvetovala, kako izkoristiti prosti čas. Skupaj smo večkrat prehodile mesto ter ocenile tamkajšnjo glasbeno in kulinarčno ponudbo.

Erasmuska potuje

Izsek iz potovalnega dnevnika:
Vmes se ustavimo na bencinski črpalki, kjer se moja zmedenost pokaže, ko najprej ne najdem WC-ja, nato pa skoraj uničim avtomat z žetoni, ker silim kovance v prostor za bankovce. »Še dobro, da me nihče ne pozna,« si mislim. Isti preblisk dobim, ko na svoj pametni telefon panično nalagam aplikacijo za prevoze, urejam plačilo prek spleta, da bi le dospela do hotela, ki sem ga imela ves čas pred nosom. Neizmerno sem hvaležna taksistu, da mi namesto izstavljenega računa za 10 funtov prijazno pove, da lahko grem tudi peš, saj je do hotela le 5 minut hoje. »Še dobro, da me tu nihče ne pozna,« gre ponovno skozi moje misli tudi, ko ob alarmu v pižami hitim po evakuacijski poti ven iz hotela.

Erasmuska ob zaključku zapiše še ...

Še bi šla in si vzela čas za znanje, potovanje, druženje in tudi močno iskani ... čas zase.

Obrnjena učilnica in inovativne didaktične metodologije

Verona, Italija • 4.–10. 11. 2018 • Vida Šinkovec

Erasmuska se uči

- veščine komuniciranja (v angleščini!)
- teorije obrnjene učilnice
- uporabe spletnih orodij
- uporabe metod »teambuildinga«
- novih metod poučevanja

Erasmuska potuje z busom, vlakom, kolesom in peš ...

Ob tem spozna Verono: areno, katedralo San Zenno, slavni Julijin balkon ... Navdušuje se nad italijansko kuhinjo: nad špageti, rižotami, polento in najboljšim tiramisujem.

Erasmuska se druži

- s štirimi Finkami – in se nauči veliko o slavnem finskem šolskem sistemu
- s tremi Špankami – in spozna, da nekateri stereotipi o Špancih držijo, drugi pa ne
- z nekaj Italijani – in ugotovi, da obstaja tudi italijanska angleščina

Erasmuska ob zaključku zapiše še ...

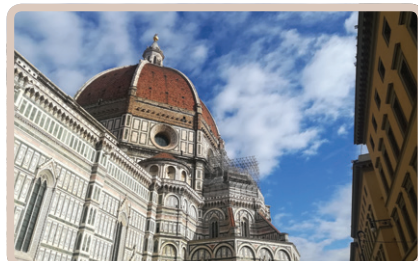
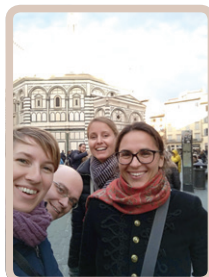
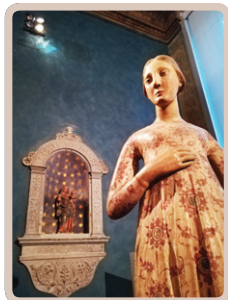
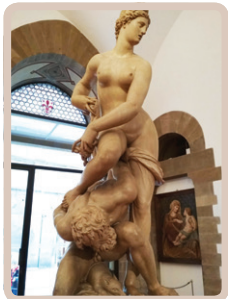
Težko sem se odločila. Rada hodim na izobraževanja, rada imam nove izkušnje, ampak sama, v tuje mesto, za en teden, pa še nikjer nikogar, ki bi znal slovensko (res, v celem tednu nisem slišala slovenske besede!), to je bil zame cel podvig. Ampak, ko si vržen v morje, plavaš. In tudi jaz sem. Skrbelo me je moje znanje angleščine, pa sem ugotovila, da sploh ni tako slabo. Ja, pametno se je posvetiti tujim jezikom, pa čeprav si po duši naravoslovec.

Program usposabljanja je bil odličen. Spoznala sem veliko novih metod, ki jih lahko uporabim v razredu, predvsem pa sem si razširila obzorja. Na taki izmenjavi imajo največjo vrednost »kliki«, ki se ti ves čas ustvarjajo v glavi – ko vidiš idejo in veš, da jo boš lahko enkrat na tak ali drugačen način uporabil.

Renesančna umetnost v Firencah

Firence, Italija • 24.–30.11.2018 • Eva Lajevce

PISA – finski in evropski izobraževalni sistemi

Joensuu, Finska • 19.–23. 1. 2019 • Tina Šlajpah

Erasmuska se uči

Finsko prepoznavajo kot eno izmed držav z najboljšim učnim sistemom. Več let zapored namreč na mednarodnem testiranju PISA, ki preverja matematično, bralno in naravoslovno pismenost, dosegajo enega najboljših rezultatov na svetu. Spoznavati поближе »skrivnosti« njihovega sistema tako – iz prve roke – je bil poseben izziv. Je res, da nimajo domačih nalog in ocen? In da bodo izbrisali vse šolske predmete? Tudi naši mediji so pogosto objavljali tovrstne naslove v časopisih. Vsega naštetega je mnogo manj, zagotovo pa imajo tako ocene kot domače naloge. Ostajajo mi sledeči poudarki: učitelji imajo izjemno avtonomijo, družba jim zaupa brezpogojno; sistem je prilagojen tako, da nudi veliko podpore šibkejšim učencem; tekmovalnosti je manj – tudi med šolami. Velja namreč načelo, da je najboljša šola tista, ki ti je najbližja. Kako drugače od slovenskega pogleda, kajne? Pa vendar – ostaja zavest, da je tudi slovensko šolstvo, kljub splošnemu mnenju, zelo dobro. Le ceniti ga (še) ne znamo.

Erasmuska se druži

Zdi se mi, da ni bilo teme, ki se je ne bi dotaknili. Ne samo v predavalnicah, ampak tudi pri kosilu, na izletih, v savni ... Kako pa pri vas učitelj pride do prve zaposlitve? Kakšen je recept za to sladico, ki ji rečete gibanica? Bi prihodnje leto naši šoli sodelovali na skupnem evropskem

projektu? Kaj si ti danes oblekla, da te pri -25°C ne zebe, čeprav prihajaš z juga Italije? Raznolikost udeležencev prinese tovrstnim izobraževanjem izredno dodano vrednost. Četudi se pogovor suka (le) okrog šolstva. Skupaj večerjati z Grki, ki imajo za seboj finančni razpad države, z Nemcem, ki prihaja iz države z izjemnim pomanjkanjem učiteljev, pa Estonko, kjer so rezultati pri PISI še višji kot na Finskem ... Lahko si mislite, da nam tem za pogovor ni zmanjkalo in jih nadaljujemo še danes prek socialnih omrežij.

Erasmuska potuje

Spoznavati (finski) šolski sistem pomeni spoznavati tudi (finsko)

kulturo in državo. Izobraževanje se je odvijalo januarja, ko je na Finskem svetlobe manj, je pa mnogo drugega v izobilju: snega, nizkih temperatur (naš rekord je bil -27°C), prijetnih savn in izjemnih območij

borealnega – iglastega gozda, ki ga občasno še dodatno okrasita breza ali macesen. Bili so pogledi, ob katerih smo obmolkneli, in celo glasni Italijani so le strmeli in se čudili. Ledeno kraljestvo v živo! Vredno je bilo vsakega pomrznjenega prsta, ki smo ga potrebovali, da smo razglede lahko ovekovečili na fotografijah.

Erasmuska ob zaključku zapiše še ...

Da je izjemno hvaležna za možnost udeležbe na tako bogatem tednu! In da spodbuja vse, ki le imajo možnost, naj izkoristijo tovrstne mednarodne izmenjave, ki bogatijo! Ker ob drugem spoznaváš sebe – svoj šolski sistem –, se zavedaš tudi svojih močnih področij – vrednosti slovenske izobraževalne vertikale. Izkoristimo jo! Tudi prek programa Erasmus+, ki nam ponuja, včasih se mi zdi, pravi »koncentrat« Evrope.

Ob zaključku ...

Prvi želimeljski Erasmus+ projekt *Izkušnja drugega me bogati* se počasi izteka. Vseh sedem odobrenih mobilnosti šolskega osebja (strukturirana izobraževanja v tujini) je bilo uspešno izvedenih in tako smo se z vodstvom odločili, da je čas pred pričetkom novega šolskega leta odličen termin za podelitev pozitivnih izkušenj, inovativnih pristopov in raznovrstnih spoznanj.

V sredo, 28. 8. 2019, smo tako pripravili diseminacijski seminar, na katerem smo se zbrali profesorji, vzgojitelji, knjižničar, računovodkinja in naše vodstvo. Seznanili smo se z možnostmi, ki jih ponuja program Erasmus+, delili raznovrstne izkušnje, ki jih priprava in izvedba takega projekta zagotavlja, ter se udeležili predhodno izbranih delavnic s primeri dobre prakse. Po skupnem kosilu smo reflektirali,

evalvirali in prišli do skupnega zaključka, da z Erasmus+ izkušnjami rastemo vsi – tisti, ki so jih izkusili, in tisti, ki o njih le poslušamo. Zato se bomo tudi v prihodnje navdušeno lotevali razpisanih projektov.

**Koordinatorica Erasmus+
Ana Špan Česen**